

De motie is unaniem Aangenomen

M2

Motie (artikel 44 Reglement van Orde)
Titel: "Zienswijze Economische Agenda Nij Begun"

Ingediend door Jeroen Betten
Gemeenteraadsvergadering d.d. 11 december 2024,
Agendapunt 11. Doelennotitie Economische Agenda Nij Begun

De Raad van de gemeente Westerkwartier in vergadering bijeen op d.d. 11 december 2024,

Gehoord de beraadslaging,

De indieners willen het onderstaande onder de aandacht brengen van de kwartiermaker Economische Agenda als een zienswijze bij de concept-doelen van de Economische Agenda van Nij Begun:

Geachte Kwartiermaker Economische Agenda,

Er staat voor de regio veel op het spel om de economie vorm te gaan geven. Voor onze inwoners en ondernemers is economische bestaanszekerheid een onmisbare voorwaarde. Onze gemeenschappen willen graag rekenen op een leefbare wereld en een houdbare economische toekomst met een brede welvaart. Voor de gemeenteraad van de gemeente Westerkwartier is de Economische Agenda een vitaal onderdeel van Nij Begun. In onze reactie bij de internetconsultatie over de Groningenwet brachten wij het volgende al naar voren: *"Het gaat om reparatie en herstel van het vertrouwen in de overheid, instituties, bestuurders en volksvertegenwoordigers. Er moet perspectief geboden worden: een regio waar onze inwoners veilig kunnen wonen, werken en recreëren met eerlijke kansen voor iedereen en een goede toekomst voor onze jongeren en toekomstige generaties."*

De gemeenteraad van de gemeente Westerkwartier heeft in de gemeenteraadsvergadering van 11 december 2024 kennisgenomen van de concept-doelen van de Economische Agenda die zijn opengesteld in het kader van Nij Begun. Wij stellen het op prijs betrokken te worden bij de totstandkoming van de Economische Agenda en gaan ervan uit dat dit ook in het vervolg van het proces het geval zal zijn. Als gemeenteraad zien we in het voorliggende document een aantal kansen, risico's, bedreigingen en omissies die in deze zienswijze als "aandachtspunten" door ons kenbaar worden gemaakt.

Aandachtspunt 1: De Economische Doelen

De vijf concept-doelen vinden in grote mate aansluiting bij de wijze waarop in onze gemeente nagedacht wordt over de toekomstige economie. Echter, wij moeten opmerken dat de concept-doelen niet voldoende concreet zijn. De concept-doelen zijn "hoog over", waardoor duidelijkheid ontbreekt. Daardoor wordt het lastig na te gaan en te meten of de doelen in de toekomst gehaald worden. Daarnaast worden tal van algemene begrippen gebruikt, waardoor het niet duidelijk is wat de uiteindelijke doelen zijn van de Economische Agenda. Tot slot zijn wij van mening dat begrippen als "houdbaar", "duurzaam" en/of "structureel" opgenomen dienen te worden in de tekst van de concept-doelen. Het betreft immers een structurele en duurzame bijdrage aan de regio.

Aandachtspunt 2: Governance & Financiën

Bij het schrijven van deze zienswijze is de structuur van de Governance van de Economische Agenda onbekend. In algemene zin adviseren wij om de Governance van de Economische Agenda te verduidelijken en dat ook openbaar te maken. Wij merken op dat een vergelijkbare opmerking is gemaakt tijdens de behandeling van de (concept-)doelen van de Sociale Agenda. Als gemeenteraad vragen wij in het bijzonder aandacht voor de volgende punten:

1. De borging van publieke, openbare en democratische verantwoording, toetsing en legitimatie van de financiële middelen alsmede het beleid, passende bij de rol en de positie van het openbare bestuur op landelijk, regionaal en lokaal niveau in de komende dertig jaar. Door wie worden de kaders vastgesteld voor de besteding van de financiële middelen? Door wie worden deze kaders gehandhaafd en gecontroleerd? Hoe wordt de zeggenschap en de invloed van de regionale en lokale volksvertegenwoordiging geborgd? Wat gebeurt er met een initiatief vanuit de regio of de lokale overheden als het Rijk een andere keuze wil maken? Het is van belang om te verduidelijken welk overheidsorgaan/publiek lichaam gaat over de (kaders van) de financiële middelen en de keuzes die gemaakt worden m.b.t. de besteding van die middelen.
2. De vraag of de gemeente Westerkwartier, alsmede andere gemeenten, in voldoende mate de plus van Nij Begun gaan vernemen als de middelen uit Nij Begun worden gebruikt om bestaande gaten en scheefgroei in financiering en beleid te dekken. Hoe wordt voorkomen dat de financiële middelen van Nij Begun gebruikt gaan worden om bezuinigingen te dempen? Hoe wordt voorkomen dat zogeheten 'Sigaren uit eigen doos' vanuit het Rijk worden gefinancierd met de middelen uit Nij Begun? Wij verwijzen in het bijzonder naar de inhoud van het rapport "Elke Regio Telt!".

Aandachtspunt 3: Bereikbaarheid en mobiliteit

Hoewel wij begrip hebben voor het feit dat grote infrastructurele projecten niet gefinancierd kunnen worden vanuit de Economische Agenda van Nij Begun, moet het belang van investeringen in bereikbaarheid en mobiliteit nadrukkelijker naar voren gebracht worden. Als wij de voorgestelde doelen van de Economische Agenda doorgronden, komen wij eveneens tot de conclusie dat bereikbaarheid randvoorwaardelijk is voor economische structuurversterking. Wij zijn van mening dat een impuls in de infrastructuur voorwaardelijk is voor het doen slagen van de Economische Agenda. Het is raadzaam om concreet te zijn in de gekozen bewoordingen en om die reden hier alleen het aansluiten op noodzakelijke impulsen als de Lelylijn en de Nedersaksenlijn te benoemen. Daarnaast kan ook een versterking van de bestaande infrastructuur genoemd worden bijvoorbeeld de Eemshaven en de lijn Groningen-Meppel-Zwolle. Voor het Westerkwartier gelden het Van Starckenborghkanaal (Gaarkeuken), de treinverbinding langs Grijpskerk-Zuidhorn en de A7 als belangrijkste infrastructurele aders op het land en het water. Deze werken echter knellend op de regionale ontwikkeling omdat ze onvoldoende aansluiten op de tegenwoordige vraag. Tevens dienen de problemen rond netcongestie benoemd te worden, net als de achterblijvende digitale bereikbaarheid vanwege het uitblijven van snel internet in grote delen van Westerkwartier. Tot slot merken wij op dat zonder investering in de infrastructuur onvoldoende resultaat behaald zal worden op zowel de Economische Agenda als de Sociale Agenda.

Aandachtspunt 4: Sociale Agenda

Wij pleiten ervoor de verbinding met de Sociale Agenda sterker en explicieter uit te leggen. Uiteindelijk dient de brede welvaart duurzaam en structureel toe te nemen door het Nij Begun. Dat dient te gebeuren door een goede wisselwerking tussen de Economische Agenda en de Sociale Agenda. Vooral bij het derde, vierde en vijfde doel zien wij kansen voor nadere integratie van doelen en uitvoering. Een motor voor deze wisselwerking zou wat ons betreft het onderwijs kunnen zijn. Daarmee herhalen wij ons punt van het belang van goed onderwijs, welke ook naar voren is gebracht in de zienswijze op de (concept-)doelen van de Sociale Agenda.

Aandachtspunt 5: Economische Sectoren

De uitvoering en verdere concretisering van de Economische Agenda zou goed kunnen passen bij de verschillende aanknopingspunten in het huidige economische beleid van de gemeente Westerkwartier. Echter, wij merken op dat het voorliggende document geen analyse of uiteenzetting bevat van de economische kansen in de regio. Wij zouden graag aansluiting zien op de sterkte van onze streek, die vooral vertegenwoordigd wordt door de familiebedrijven (in mkb en zelfstandigen). In aanvulling op de door u aangehaalde Mazzucato kan daarvoor het Rijnlandse model behulpzaam zijn, gericht op continuïteit, houdbaarheid en duurzaamheid. Dit is des te urgenter, omdat de komende jaren in vele bedrijven de opvolgingskwestie speelt. Wij begrijpen dat het gewenst is om in de uitvoering enige bewegingsvrijheid te hebben, maar verzoeken meer duidelijkheid te geven over de economische kansen en sectoren in de regio.

Ten eerste missen wij voldoende aandacht voor belangrijke en kansrijke economische gebieden voor het Westerkwartier en de regio zoals toerisme, recreatie en logistiek. De landbouw zal steeds een belangrijke plek in onze gemeente innemen en verdient de nodige aandacht. Wij vragen ons af op welke wijze de doelen van de Economische Agenda hierover gaan. Ten tweede wordt het ons onvoldoende duidelijk op welke wijze het vestigingsklimaat in de Regio verbeterd gaat worden voor bestaande ondernemingen en nieuwe ondernemingen. Ligt de transitie van bestaande bedrijventerreinen en/of industrieterreinen tot de mogelijkheden? Wordt de drempel verlaagd om nieuwe bedrijventerreinen te ontwikkelen of bestaande bedrijventerreinen uit te breiden en te herontwikkelen? Ten derde wordt het niet duidelijk wat de Economische Agenda precies voor gevolgen gaat hebben voor onze ondernemers. Voor het Westerkwartier en de Regio kan dan gedacht worden aan ons MKB, de familiebedrijven, de ZZP'ers en de agrarische sector. Hoe besteedt Nij Begun juist aan dit soort ondernemers en ondernemingen aandacht?

Wij verzoeken u gemotiveerd te reageren op de inhoud van deze zienswijze en adviseren u duidelijkheid te bieden. Dat zorgt voor vertrouwen in het proces en de uitvoering van de Economische Agenda. Wij verzoeken u daarnaast aandacht te hebben voor de aandachtspunten in het verdere verloop van de Economische Agenda.

Met hartelijke groet,

De gemeenteraad van de gemeente Westerkwartier

Verzoekt aan de griffie van de gemeente Westerkwartier:

- ◆ De tekst van de zienswijze in deze motie door te geleiden voor 13 december 2024 naar de Kwartiermaker Economische Agenda (dhr. J. Klompien);
- ◆ Een afschrift van deze zienswijze ter informatie te delen met het Regioberaad Nij Begun;

En gaat over tot de orde van de dag,
Zuidhorn, 11 december 2024.

Ondertekend door:

Jeroen Betten

Klaas-Wybo van der Hoek

Alex Steenbergen

Onno Koopmans

René de Vink

Reinette Gjaltema-van der Laan

Rogier van 't Land

Mark Veenstra

VVD

GroenLinks

ChristenUnie

VZ Westerkwartier

Sterk Westerkwartier

CDA

D66

PvdA